

Degenerálódásának főokai ennek az osztálynak a táplálkozási viszonyai.

Konzervatív elemek e viszonyok okát abban látják, hogy a munkásszonyt is „megszállta a pénzkeresés vágya, nincs maradása a tűzhelynél, nem gazdasszony, nem tud főzni, azért pusztul az ura, a családja”. Visszasírja hát az asszonyt a műhelyből a konyhába. Felvilágosultabb gondolkodók tudják ugyan, hogy a munkásszony, akár vágyik rá, akár nem, kénytelen pénzt keresni, nem is róják fel neki bűnül, hogy megteszi, de nagyjában ezek is visszasírják az asszonyt a konyhába, ezek is a leányok háztartási képzésében látják a munkásság közegészségügyi viszonyai javulásának egy feltételét.

Alig néhány hete, hogy közmegeledést keltett Apponyinak egy rendelete, amely a leánytanoncok háztartási főiskolák látogatására kötelezi. A tanonciskolának hivatása szaktudást nyújtani s ennek csupán a fiúk részére való fentartása a leányok versenyképességének rovására megy. A háztartási ismeretek nem képezik a leányt a fiúval egyenlő értékű tanoncmunka elvégzésére, sőt a szaktudás hiányát egy olyan felesleggel tetézik, amely még jobban elnyomja a leány versenyképességét a szakmunka terén. A kötelező háztartási iskoláztatás ugyanis fentartja a leányokban azt a hitet, hogy ők a család élelmezésének és gondozásának természetből rendelt eszközei. Ez a hit gátolja meg az asszonyokat a kenyérkereseti és a háztartási munka kettős megterheltségének visszautasítására. Ez késlelteti a háztartás, az élelmezés kérdésének racionális, technikai berendezéseinknek megfelelő megoldását.

Az új munkásvendéglő kitűnő szemléltetője a megoldás egyik módjának. Legtökéletesebb megoldása persze a központi háztartás gyermeket gondozó, lakást tisztító, élelmezést ellátó intézménye, amely a praxisban, a családi élet bensőségének valódi ápolójának bizonyult. De ennek hiányában a munkásvendéglő a legnagyobb bajok egyikén változtat.

És szerűbb táplálkozást biztosít a munkáságnak és a munkásnőt megszabadítja a kettős megterheltségnek attól a résztől, amely erejét mértéken felül veszi igénybe, anélkül, hogy e fajrontó erőpazarlásnak megfelelő eredménye volna munkájának. A szövetkezeti munkásvendéglő azoknak, akik a gyárat ebéd idejére elhagyhatják, csinos, szellős, kényelmes tartózkodási helyet nyújt. Kevés pénzért olyan táplálékot, amelyet a munkásszony nem állíthat elő. Akkor sem, ha maga nem is jár kenyérkereseti munka után; mert az úgynevezett jól fizetett munkás jövedelme mellett sem állítható elő olyan táplálék, amelyet a szövetkezet nagymennyiségű vásárlásnál és valóban szakszerű feldolgozásnál nyújthat. A vendéglői haszon elviselhetetlen terhétől pedig a szövetkezeti forma óvja meg az érdekelteket. Az esetleges haszon a fogyasztók zsebébe jut vissza. Azok pedig, akik a gyárat nem hagyhatják el az étkezés idejére, vagy akiktől a munkásvendéglő messze esik: termofóros ételhordóban, amilyen három-négy koronáért szerezhető, amit akár maga is készíthet a munkás, azon melegiben kaphatja az ebédjét, ahogy a tűzről emelték.

A hagymát és a hamisított kolbászfélét, a munkásság főtáplálékát, a munkásvendéglő rendszeres ebédei és

MUNKÁSVENDÉGLŐ

A családon kívüli étkezésnek számos új fajtája között különös figyelmet érdemel a munkásvendéglőnek az az új típusa, amelyet Budapesten most kezdenek népszerűsíteni.

A munkásnegyedekben felállítandó olyan vendéglőről van szó, amelyek a munkáságnak sok mély és rontó bajával végeznének és megoldanák a munkásnők kérdés egyik legcentrálisabb problémáját is.

Február havában nyílt meg az első szövetkezeti munkásvendéglő a külső Váci-úton. Ez a kezdeményezés többet jelent, mint amennyit a címe elárul. A prospektus szerint 200 embert egyszerre befogadó csinos étteremből, értekezletre berendezett külön termekből és körülbelül ötezer főnyi népgyűlésre alkalmas kerthelyiségből áll a Concordia Élelmező Szövetkezet első vendéglője. Hatvan fillérijével három ételből álló rendes ebédet vagy vacsorát adnak benne, ugyanennyiért a munkások a gyárba is elvitethetik az ételt.

A munkásosztály úgy a betegségi, mint a halál- és statisztikában aránytalanul nagy számokkal szerepel.

vacsorái váltják fel. Szerény kezdeményezés az első szövetkezeti munkásvendéglő. de a fejlődésnek olyan állomását jelenti, amelyen a munkásság testi elsatnyulásának erős gátot emelhet. sch-r.